

VERMOGENSBESCHERMING VAN KWETSBARE
MEERDERJARIGEN VIA LASTGEVING

VERMOGENSBESCHERMING
VAN KWETSBARE
MEERDERJARIGEN
VIA LASTGEVING

Een rechtsvergelijkend onderzoek

Ariadne VAN DEN BROECK

intersentia

Antwerpen – Cambridge

Project nr. G.0519.09N FWO Vlaanderen
Promotor: Prof. Dr. W. Pintens
Copromotor: Prof. Dr. A.L. Verbeke

De materie werd bijgewerkt tot 1 mei 2014.

Vermogensbescherming van kwetsbare meerderjarigen via lastgeving. Een
rechtsvergelijkend onderzoek
Ariadne Van den Broeck

© 2014 Intersentia
Antwerpen – Cambridge
www.intersentia.be

Omslag: © Danny Juchtmans

ISBN 978-94-000-0488-7
D/2014/7849/120
NUR 822

Alle rechten voorbehouden. Behoudens uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande toestemming van de uitgever.

“Life can only be understood backwards, but it must be lived forwards.”
Søren Kierkegaard

VOORWOORD

In het eerste beginsel van zijn Aanbeveling van 2009 over meerderjarigenbescherming spreekt het Comité van ministers van de Raad van Europa duidelijke taal: *“States should promote self-determination for capable adults in the event of their future incapacity, by means of continuing powers of attorney and advance directives.”* Geconfronteerd met de toenemende vergrijzing in onze samenleving, benadrukt het Comité hiermee het belang van de subsidiariteit van gerechtelijke beschermingsmaatregelen en de prioriteit van de lastgeving als een minder ingrijpend alternatief. Op het ogenblik van de aanbeveling waren er in en buiten Europa al verschillende rechtsstelsels waar meerderjarigen via volmacht konden anticiperen op een toekomstige onbekwaamheid. Volwassenen van alle leeftijden maken hiervan in toenemende mate gebruik.

Deze bevestiging van de maatschappelijke relevantie van de figuur van de lastgeving als beschermingsmaatregel vormde voor ons de aanleiding om met financiering van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek een onderzoeksproject over dit thema op te starten. Dit ambitieuze project had het opzet om rechtsvergelijkend na te gaan welke regels van toepassing zijn op de lastgeving die in een context van wilsonbekwaamheid wordt gebruikt en of zij een legitiem evenwicht tot stand brengen tussen de autonomie en de bescherming van de kwetsbare lastgever. Voor deze opdracht was een jurist met een sterke technische kennis en met veel menselijke feeling nodig. Mevr. Ariadne Van den Broeck, die al tijdens haar studentenjaren haar sporen had verdiend met enkele publicaties, was hiervoor de ideale juriste. Dit boek is het resultaat van haar werkzaamheden en bewijst zonder meer dat zij in haar opzet is geslaagd.

De grote troef van dit werk is het doorgedreven rechtsvergelijkend onderzoek. Ariadne Van den Broeck bestudeert in dit werk de wetgeving van zes Europese landen: België, Duitsland, Engeland & Wales, Frankrijk, Oostenrijk en Zwitserland. Dankzij haar zin voor structuur en systematiek verschaffen deze rechtsvergelijkende analyses een helder inzicht in de verschillende problemen die resulteren uit de toepassing van de lastgeving op situaties van menselijke kwetsbaarheid. Een illustratie hiervan is de inwerkingtreding van de lastgeving. Wie bepaalt vanaf wanneer de lastgever wilsonbekwaam is en welke criteria moet men daarbij in acht nemen? Dit boek besteedt ook veel aandacht aan het controlevraagstuk: indien de lastgever niet meer in staat is om zelf toezicht uit te oefenen op zijn lasthebber, hoe vermijdt men dan dat hij het slachtoffer wordt van misbruik of wanbeheer? De analyses beperken zich overigens niet tot het perspectief van de

kwetsbare meerderjarige zelf, maar belichten ook de positie van de lasthebber en derden te goeder trouw.

De rechtsvergelijking vormt voor de auteur tevens een solide basis om bestaande regels te evalueren en een bron van inspiratie om tot nieuwe, gepaste oplossingen te komen. Deze voortdurende evaluatie vormt een tweede, waardevol kenmerk van het onderzoek. Het boek vat aan met een sterk methodologisch kader waaraan Ariadne Van den Broeck onafgebroken trouw blijft. Voor elk aspect van de lastgeving dat zij onder de loep neemt, maakt zij de afweging tussen autonomie en bescherming en grijpt zij consequent terug naar de parameters van noodzakelijkheid, proportionaliteit en subsidiariteit. Op die manier brengt het boek het spanningsveld tussen deze beginselen in de materie van meerderjarigen-bescherming haarscherp in beeld.

In haar besluit bundelt Ariadne Van den Broeck haar aanbevelingen en stelt zij een lastgevingsregime voor dat de autonomie en de bescherming van de kwetsbare meerderjarige op legitieme wijze met elkaar verzoent. Dit vormt het sluitstuk van een fundamentele studie over een rechtsfiguur die rotsvast verankerd is in onze rechtsorde, maar door maatschappelijke evoluties plots een geheel nieuwe rol kreeg toebedeeld. Omdat het onderzoek een universele problematiek behandelt en zich situeert op het kruispunt van het familierecht, het familiaal vermogensrecht en het contractenrecht, zal het ongetwijfeld in vele boekenkasten zijn verdiende plaats vinden.

Prof. dr. Alain Laurent Verbeke
Copromotor

Prof. em. dr. Walter Pintens
Promotor

DANKWOORD

Dit boek is het resultaat van een onderzoeksproject van het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek dat ik in oktober 2011 heb aangevat aan de Faculteit Rechtsgeleerdheid van de KU Leuven. Sindsdien heb ik talrijke mensen ontmoet die elk op hun eigen manier hebben bijgedragen tot de totstandkoming van dit werk en die ik dan ook graag zou willen bedanken.

Als vrederechter en autoriteit in het personen-, familie- en familiaal vermogensrecht was prof. em. dr. Walter Pintens de uitgelezen persoon om dit onderzoek als promotor te begeleiden. Zijn kennis en praktijkervaring gaven me meer inzicht in de problematiek van de bescherming van kwetsbare meerderjarigen. Copromotor van het onderzoek was prof. dr. Alain Laurent Verbeke. Dankzij zijn oog voor structuur en pijlsnelle redeneervermogen leverde een gesprek met hem stevast stof tot nadenken op om het boek naar een hoger niveau te tillen. Vooral zijn kennis van het contractenrecht maakte voor dit onderzoek een belangrijke meerwaarde uit.

Beide professoren leerden me om te allen tijde kritisch te zijn en hebben me op die manier gevormd als onderzoeker tijdens mijn eerste jaren aan het Instituut voor Familiaal Vermogensrecht. Daar wil ik hen oprecht voor bedanken. Ik kijk er alvast naar uit om de vaardigheden die zij me hebben aangeleerd verder te verfijnen in het kader van mijn doctoraat.

Men noemt het werk van een onderzoeker wel eens een eenzame bezigheid, maar op de afdeling Privaatrecht van de KU Leuven is dit cliché gelukkig slechts relatief. Gedurende het onderzoek werd ik omringd door een team van gedreven en sympathieke collega's, die steeds voor een aangename werksfeer zorgden. Ik dank in het bijzonder Elise Goossens, Elisabeth Adriaens, Nick Portugaels en Frederik Peeraer voor hun spontane bereidwilligheid om de tekst van het boek na te lezen. Elise en Elisabeth verdienen in dit dankwoord een bijkomende eervolle vermelding, niet alleen als trouwe bureauogenoten, maar ook als raadgevers en humoristen van het eerste uur. Je moet er maar in slagen om elk van deze functies met glans te vervullen.

Een van de boeiendste aspecten van het beroep van onderzoeker is dat je van tijd tot tijd in contact komt met mensen uit binnen- en buitenland die dezelfde interesses delen. De gesprekken waarin ik met andere academici en practici van gedachten kon wisselen waren zonder twijfel de meest leerrijke momenten van mijn onderzoek. Ik wens hier in het bijzonder een woord van dank te richten aan prof. dr. Volker Lipp, die me in december 2012 zeer gastvrij heeft ontvangen voor

een onderzoeksverblijf aan de Universiteit van Göttingen en me op begeistere wijze vertrouwd heeft gemaakt met heel wat concepten uit het Duitse recht. Ook Chanien Engelbertink ben ik erg dankbaar voor haar interesse in mijn onderzoek en onze levendige gesprekken over meerderjarigenbescherming in theorie en praktijk.

Mijn werk en ambities spelen zich af op de universiteit, maar mijn grootste en eenvoudigste geluk vind ik thuis bij mijn vriend Wim en bij mijn ouders en zussen. Zij zijn mijn klankbord en mijn houvast. Aan hen richt ik dan ook mijn grootste woord van dank en wil ik dit boek opdragen. Niets is beter dan na een drukke werkdag letterlijk en figuurlijk thuis te komen bij Wim. Zijn luisterende oor, liefdevolle oprechtheid en geweldige humor zijn voor mij van onschatbare waarde, net als de ontelbare mooie momenten die we samen al hebben beleefd. Ik kan hem niet genoeg bedanken voor zijn steun en geduld tijdens het onderzoek.

Mijn ouders ben ik erg dankbaar voor alle kansen die ze me hebben gegeven en vooral omdat zij mij steeds onvoorwaardelijk hebben gesteund in de keuzes die ik heb gemaakt. Ik kan steeds bij hen terecht voor een deugddoend gesprek, een portie goede raad of gewoon een luchtige babbel. Ik heb ook het geluk dat mijn achterban bestaat uit twee lieve zussen, Chloé en Danaé. Het is altijd een waar plezier om tijd met hen door te brengen. Hoewel ik de oudste ben, kunnen ze me telkens weer iets bijleren. Graag vermeld ik ook mijn vrienden uit Antwerpen, Leuven en ja, zelfs Peru, voor de vrolijke momenten tussendoor, en Susanne voor de gezellige Skypegesprekken. Een welgemeend dankjewel gaat uit naar Tom, vriend door dik en dun, om de tekst vlijtig te hebben nagespeurd op typefouten.

Ik prijs me gelukkig dat ik over het uitdagende thema van de meerderjarigenbescherming onderzoek mocht verrichten in een stimulerende omgeving als de KU Leuven, en nog meer dat ik hierbij kon rekenen op de steun en het vertrouwen van alle mensen die ik liefheb.

Leuven, 20 juni 2014

INHOUD

<i>Voorwoord</i>	vii
<i>Dankwoord</i>	ix

DEEL I. INLEIDING

Hoofdstuk I.	
Maatschappelijke context	3

Hoofdstuk II.	
Probleemstelling	7

Hoofdstuk III.	
Doelstelling van het onderzoek	9

Afdeling I. Centrale onderzoeksvraag	9
Afdeling II. Ontleding van de onderzoeksvraag: begrippenkader	9
§ 1. Lastgeving	9
§ 2. Volmacht	11
§ 3. Vermogensbescherming	12
§ 4. Wilsonbekwaamheid	13
§ 5. Handelingsonbekwaamheid	15
§ 6. Kwetsbare meerderjarige	16
§ 7. Recht op autonomie en bescherming	16

Hoofdstuk IV.	
Onderzoeksmethode	19

Afdeling I. Rechtsvergelijking	19
§ 1. Zuivere rechtsvergelijking	19
§ 2. Functionele rechtsvergelijking	19
§ 3. Typologische rechtsvergelijking	20
§ 4. Geïntegreerde rechtsvergelijking	21
§ 5. Landenkeuze: selectiecriteria	21
A. Specifieke rechtsbasis voor lastgeving als beschermings- maatregel	21

B. Ogenblik van de regulering van lastgeving als beschermingsmaatregel	22
C. Omvang van de regulering van lastgeving als beschermingsmaatregel	25
D. Verhouding tussen autonomie en bescherming in het lastgevingsregime.....	26
Afdeling II. Normatief onderzoek	26
§ 1. Extern normatief perspectief.....	26
§ 2. Belangen	27
A. Menselijke waardigheid als basisbeginsel.....	27
B. Recht van de kwetsbare meerderjarige op persoonlijke autonomie..	28
C. Recht van de kwetsbare meerderjarige op bescherming door de staat.....	29
D. Spanningsveld tussen autonomie en bescherming.....	30
§ 3. Belangenafweging	32
A. Definitie van ‘legitiem evenwicht’	32
B. Criteria.....	33
1. Noodzakelijkheid.....	33
2. Proportionaliteit.....	34
3. Subsidiariteit.....	35

Hoofdstuk V.

Structuur van het onderzoek	37
-----------------------------------	----

DEEL II.

EVOLUTIE VAN HET RECHT INZAKE MEERDERJARIGEN-BESCHERMING IN EUROPA

Hoofdstuk I.

Van bevoegding naar vertegenwoordiging op maat	41
--	----

Afdeling I. Volledige onbekwaamverklaring	41
---	----

Afdeling II. Introductie van flexibele beschermingsmechanismen	43
--	----

§ 1. Proportionaliteit van rechterlijke beschermingsmaatregelen.....	43
--	----

§ 2. Type 1: proportionaliteit via een meervoudig aanbod aan rechterlijke beschermingsmaatregelen	44
---	----

§ 3. Type 2: proportionaliteit via één soepele rechterlijke beschermingsmaatregel.....	46
--	----

Afdeling III. Invloed van bescherming op de handelingsbekwaamheid van de kwetsbare meerderjarige	48
--	----

§ 1. Bijstand	48
---------------------	----

§ 2. Vertegenwoordiging	48
-------------------------------	----

A. Handelings(on)bekwaamheid m.b.t. rechtshandelingen buiten de bevoegdheid van de bewindvoerder	48
--	----

B. Handelings(on)bekwaamheid m.b.t. rechtshandelingen binnen de bevoegdheid van de bewindvoerder	49
1. Twee benaderingen	49
2. Type 1: bewind maakt meerderjarige handelingsonbekwaam ...	50
3. Type 2: bewind maakt meerderjarige niet handelingsonbekwaam	52
Afdeling IV. Besluit	54

Hoofdstuk II.

Intrede van de lastgeving in het recht inzake meerderjarigenbescherming. .

Afdeling I. Opwaardering van het zelfbeschikkingsrecht van de kwetsbare meerderjarige onder invloed van Europese en internationale teksten inzake meerderjarigenbescherming	57
§ 1. Inleiding	57
§ 2. Bindende teksten	57
A. VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap	57
B. Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie	58
§ 3. Niet-bindende teksten	59
A. Recommendation (99)4 on principles concerning the legal protection of incapable adults	59
B. Recommendation (2009)11 concerning continuing powers of attorney and advance directives for incapacity	60
C. Recommendation (2014)2 on the promotion of the human rights of older persons.	61
D. Documenten van belangengroepen.	62
1. Mental Disability Advocacy Center	62
2. Alzheimer Europe	62
Afdeling II. Personalisering van rechterlijke maatregelen.	63
Afdeling III. Introductie van buitengerechtelijke maatregelen.	64
A. Versterking van familiale solidariteit	64
B. Lastgeving als ultieme erkenning van persoonlijke autonomie	66
C. Kostenargument	67

DEEL III.

LASTGEVING ALS INSTRUMENT VAN VERMOGENSBESCHERMING

Hoofdstuk I.

Lastgeving als beschermingsmaatregel vóór de bijzondere regimes

Afdeling I. Inleiding	71
Afdeling II. Type 1: behoud van lastgeving bij wilsonbekwaamheid tenzij anders bepaald	71

Afdeling III. Type 2: beëindiging van lastgeving bij wilsonbekwaamheid tenzij anders bepaald	73
Afdeling IV. Type 3: van rechtswege beëindiging van lastgeving bij wilsonbekwaamheid	74
Afdeling V. Besluit	75

Hoofdstuk II.

Verhouding tussen het bijzondere lastgevingsregime en het gemene recht .. 77

Afdeling I. Het bijzondere regime van de lastgeving: <i>lex specialis</i> of louter alternatief?	77
Afdeling II. Type 1: het bijzondere regime van de lastgeving als <i>lex specialis</i>	79
Afdeling III. Type 2: het bijzondere regime van de lastgeving als alternatief	82
§ 1. Voortdurende volmachten	82
§ 2. Volmachten onder opschortende voorwaarde van wilsonbekwaamheid	84
Afdeling IV. Type 3: het bijzondere regime van de lastgeving als louter toepassing van het gemene recht	85
Afdeling V. Besluit	85

Hoofdstuk III.

Verhouding tussen lastgeving en andere beschermingsmaatregelen

Afdeling I. Principe: voorrang van lastgeving	89
§ 1. Subsidiariteit van rechterlijke maatregelen	89
§ 2. Combinatie van lastgeving met een rechterlijke beschermingsmaatregel	90
§ 3. Effectiviteit van het subsidiariteitsbeginsel via registratie	91
Afdeling II. Uitzondering: toepassing van een andere beschermingsmaatregel	92
§ 1. Welzijn als parameter	92
§ 2. Voorrang van de regels omtrent het huwelijk in het Franse recht	93
A. Beëindiging van lastgeving indien bescherming door echtgenoot volstaat	93
B. Uitsluiting van de wettelijk en feitelijk samenwonende partner.	95
C. Contrast met andere rechtssystemen	96
D. Tusseloplossing op basis van de aard van de te beheren goederen ..	98
Afdeling III. Besluit	99

Hoofdstuk IV.**Vorm van de lastgeving 101**

Afdeling I. Inleiding 101

Afdeling II. Van quasi-vormvrijheid tot strikt formalisme 102

§ 1. Quasi-vormvrijheid 102

§ 2. Soepel formalisme 104

§ 3. Strikt formalisme 105

Afdeling III. Criteria voor de vorm van de lastgeving 109

§ 1. Nood aan bijzondere formaliteiten 109

§ 2. Waarschuwingfunctie 110

§ 3. Bewijsfunctie 111

§ 4. Voorkomen van beïnvloeding en bedrog 111

Afdeling IV. Besluit 112

Hoofdstuk V.**Inhoud van de lastgeving 117**

Afdeling I. Aanwijzing van de lasthebber 117

§ 1. Hoedanigheid van de lasthebber 117

A. Rechtstreeks beperkte keuzevrijheid via wettelijke onverenigbaarheden 117

1. Minderjarigen 117

2. Personeelsleden van de inrichting waar de lastgever verblijft. . . 119

3. Gefailleerden 121

4. Beschermde personen 123

5. Personen ontzet uit het ouderlijk gezag 124

6. Rechtspersonen 124

7. Gevolgen van de onverenigbaarheden 126

B. Onrechtstreeks beperkte keuzevrijheid via controle *a posteriori* . . 130

§ 2. Pluraliteit van lasthebbers 132

Afdeling II. Bevoegdheden van de lasthebber 134

§ 1. Persoons- en/of vermogensrechtelijke aangelegenheden 134

§ 2. Rechtshandelingen in naam en voor rekening van de lastgever 136

§ 3. Grenzen aan de inhoud van de lastgeving 138

A. Beperkende werking van de vorm van de volmacht 138

1. Beperkt toepassingsgebied van de onderhandse volmacht 138

2. Concretiseringsvereiste 140

B. Specifieke beperkingen en uitsluitingen 143

1. Schenking 144

a. Twee types 144

b. Vereiste van rechterlijke machtiging in het Franse recht . . 144

c. Beperking van type en omvang van de schenking in het Engelse recht.	145
2. Testament	147
Afdeling III. Besluit	150
§ 1. Aanwijzing van de lasthebber	150
§ 2. Bevoegdheden van de lasthebber	152
Hoofdstuk VI.	
Registratie van de lastgeving	155
Afdeling I. Doel van registratie	155
Afdeling II. Type 1: registratieplicht	156
Afdeling III. Type 2: registratiemogelijkheid	160
Afdeling IV. Type 3: geen registratie	164
Afdeling V. Besluit	165
Hoofdstuk VII.	
Inwerkingtreding van de lastgeving	167
Afdeling I. Onderscheid tussen twee soorten volmachten.	167
Afdeling II. Inwerkingtreding van volmachten onder opschortende voorwaarde van wilsonbekwaamheid	168
§ 1. Twee vormen van inwerkingtreding.	168
§ 2. Type 1: formele vaststelling van inwerkingtreding	169
A. Constitutieve voorwaarde voor de bevoegdheid van de lasthebber.	169
B. Rechtszekerheid	174
C. Uitgesteld optreden van de lasthebber	175
D. Problematiek van gedeeltelijke en tijdelijke wilsonbekwaamheid ..	176
1. Gedeeltelijke wilsonbekwaamheid	176
2. Tijdelijke wilsonbekwaamheid.	180
§ 3. Type 2: informele vaststelling van inwerkingtreding	182
A. Wilsautonomie van de lastgever	182
B. Het begrip ‘wilsonbekwaamheid’	184
1. Behoeftte aan praktische handleiding voor de lasthebber	184
2. Diagnostische drempel	185
3. Evaluatie van het beslissingsproces.	186
4. Goede trouw in hoofde van de lasthebber	187
5. Mogelijkheid om de lastgeving in werking te laten treden in andere situaties dan wilsonbekwaamheid.	189
C. Rechtszekerheid	189
1. Facultatieve formele bekrachtiging van inwerkingtreding.	189
a. Rechterlijke beoordeling van wilsonbekwaamheid	189
b. Registratie van de inwerkingtreding van de lastgeving ...	191

2. Bescherming van derden te goeder trouw via de theorie van de schijnverteenwoordiging	192
D. Onmiddellijke inzetbaarheid van de lastgeving en vrijwaring van de persoonlijke integriteit	194
E. Problematiek van gedeeltelijke en tijdelijke wilsonbekwaamheid ..	195
1. Gedeeltelijke wilsonbekwaamheid	195
2. Tijdelijke wilsonbekwaamheid.	197
Afdeling III. Besluit	199

Hoofdstuk VIII.

Invloed van de lastgeving op de handelingsbekwaamheid van de lastgever. 205

Afdeling I. Principe: behoud van handelingsbekwaamheid	205
§ 1. Conformiteit van nationale regelgevingen met VN-Verdrag en aanbevelingen van de Raad van Europa.	205
§ 2. Contrast met bewind.	208
§ 3. Verbod op conventionele handelingsonbekwaamheid	210
§ 4. Risico op tegenstrijdige rechtshandelingen?	211
§ 5. Ongeschiktheid van de lastgeving voor personen die tegen zichzelf moeten worden beschermd?	213
§ 6. Invloed op de positie van derden.	215
A. Type 1: onderscheiden positie bij buitengerechtelijke en rechterlijke bescherming	215
B. Type 2: gelijke positie bij buitengerechtelijke en rechterlijke bescherming	221
Afdeling II. Uitzonderingen in het Franse recht	222
§ 1. Mogelijkheid tot nietigverklaring of vermindering in geval van benadeling of buitensporigheid.	222
§ 2. Onmogelijkheid om de lastgeving te herroepen.	226
Afdeling III. Besluit	229

Hoofdstuk IX.

Rechten en plichten van de lasthebber

Afdeling I. Rechten van de lasthebber.	233
§ 1. Onkostenvergoeding.	233
§ 2. Verloning.	233
Afdeling II. Plichten van de lasthebber.	237
§ 1. Uitvoering van de lastgeving.	237
§ 2. Belangenconflicten	239
§ 3. Plaatsvervanging	242
A. Problematiek	242
B. Volledige plaatsvervanging.	243

C. Gedeeltelijke plaatsvervangings	245
1. Type 1: gedeeltelijke plaatsvervangings is niet toegestaan	245
2. Type 2: gedeeltelijke plaatsvervangings is toegestaan	245
§ 4. Bijhouden van verantwoordingsstukken	248
§ 5. Consultatie van de lastgever.	249
§ 6. Rechterlijke machtiging	251
§ 7. Vermogensscheiding	252
Afdeling III. Besluit	252

Hoofdstuk X.

Controle op de uitvoering van de lastgeving.	255
--	-----

Afdeling I. Nood aan controle van de lasthebber	255
---	-----

Afdeling II. Interne controlemechanismen in de volmacht.	257
--	-----

§ 1. Een ‘protector’ als bescherming tegen misbruik en wanbeheer.	257
---	-----

§ 2. Verplichting tot organisatie van interne controle.	258
---	-----

A. Lastgeving als maatregel van bescherming	258
---	-----

B. Belang van registratie en advies.	261
--	-----

Afdeling III. Externe controle van de lastgeving.	262
---	-----

§ 1. Afhankelijkheid van sociale omgeving	262
---	-----

A. Geen automatische en systematische controle door de staat.	262
---	-----

B. Inlichten van sociale omgeving in het Engelse recht	264
--	-----

C. Uitzondering: onrechtstreekse rechterlijke controle in het Franse recht.	265
---	-----

1. De notaris als tussenpersoon	265
---	-----

2. Inhoud van de meldingsplicht	267
---	-----

3. Ratio van de externe controle.	267
---	-----

4. Evaluatie	268
------------------------	-----

a. Publieke maar buitengerechtelijke controle	268
---	-----

b. Praktische bedenkingen bij uitwerking.	268
---	-----

c. Efficiëntie van het controlesysteem	269
--	-----

d. Interne controle als essentieel element van lastgeving als beschermingsmaatregel	269
---	-----

§ 2. Criterium voor rechterlijke tussenkomst.	270
---	-----

A. Belangen van de kwetsbare meerderjarige.	270
---	-----

1. Rol van het noodzakelijkheidsbeginsel	270
--	-----

2. Het begrip ‘belangen van de kwetsbare meerderjarige’	271
---	-----

3. Potentieel gevaar als voldoende voorwaarde.	272
--	-----

B. Uitzonderingen.	273
----------------------------	-----

1. Verplichte externe controle van de Franse notariële volmacht.	273
--	-----

2. Voorrang aan het belang van de echtgenoot in het Franse recht	273
--	-----

3. Rekenschapsplicht in het Franse recht onafhankelijk van belangenschending	273
4. Rechterlijke tussenkomst in het voordeel van derden in het Engelse recht	274
a. Schenkingen en testamenten	274
b. Ruime interpretatie van ‘ <i>best interests</i> ’	275
c. Evaluatie	275
§ 3. Omvang van de rechterlijke bevoegdheid	277
A. Twee types van rechterlijke tussenkomst	277
B. Type 1: rechtstreekse rechterlijke tussenkomst via wijzigingen aan de lastgevingsverhouding	279
1. Modalisering van de lastgeving	279
2. Wijziging van de bevoegdheden van de lasthebber	280
a. Subtype 1: ruime wijzigingsbevoegdheid	280
b. Subtype 2: beperkte wijzigingsbevoegdheid	281
c. Proportionaliteit en bindende kracht van de overeenkomst	283
3. Vervanging van de lasthebber	284
4. Gehele of gedeeltelijke beëindiging van de lastgeving	286
C. Type 2: onrechtstreekse rechterlijke tussenkomst via aanstelling van een toezichthouder	288
1. Geen wijzigingen aan de lastgevingsverhouding	288
2. Aanstelling van een toezichthouder	288
a. Controle, instructies en herroeping	288
b. Kenmerken van het toezicht	290
c. Doel van het toezicht	291
d. Evaluatie	292
Afdeling IV. Besluit	292
§ 1. Nood aan buitengerechtelijke controle	292
§ 2. Belangen van de kwetsbare meerderjarige als criterium voor rechterlijke tussenkomst	294
§ 3. Proportionaliteit van buitengerechtelijke en rechterlijke beschermingsmaatregelen	294

Hoofdstuk XI.

Beëindiging van de lastgeving

Afdeling I. Herstel van wilsbekwaamheid

§ 1. Type 1: lastgeving eindigt bij herstel van wilsbekwaamheid

§ 2. Type 2: lastgeving eindigt niet bij herstel van wilsbekwaamheid

Afdeling II. Herroeping door de lastgever

§ 1. Type 1: lastgever mag de lastgeving herroepen na inwerkingtreding ...

§ 2. Type 2: lastgever mag de lastgeving niet herroepen na inwerking-treding	305
Afdeling III. Opzegging door de lasthebber	307
§ 1. Type 1: lasthebber mag de lastgeving opzeggen na inwerkingtreding . .	307
§ 2. Type 2: lasthebber mag de lastgeving niet opzeggen na inwerking-treding	310
Afdeling IV. Overlijden van de lastgever of lasthebber	311
§ 1. Overlijden van de lastgever	311
A. Type 1: lastgeving eindigt bij overlijden van de lastgever	311
B. Type 2: lastgeving eindigt niet bij overlijden van de lastgever	312
§ 2. Overlijden van de lasthebber	312
Afdeling V. Faillissement van de lastgever of lasthebber	313
§ 1. Faillissement van de lastgever	313
A. Type 1: lastgeving eindigt bij faillissement van de lastgever	313
B. Type 2: lastgeving eindigt niet bij faillissement van de lastgever . .	314
§ 2. Faillissement van de lasthebber	315
A. Type 1: lastgeving eindigt bij faillissement van de lasthebber	315
B. Type 2: lastgeving eindigt niet bij faillissement van de lasthebber .	315
Afdeling VI. Toepassing van rechterlijke maatregel op lastgever of lasthebber	316
§ 1. Toepassing van rechterlijke maatregel op lastgever	316
A. Type 1: lastgeving eindigt bij toepassing van rechterlijke maat-regel op lastgever	316
B. Type 2: lastgeving eindigt niet bij toepassing van rechterlijke maatregel op lastgever	318
§ 2. Toepassing van buitengerechtelijke of rechterlijke maatregel op lasthebber	318
A. Type 1: lastgeving eindigt bij toepassing van buitengerechtelijke of rechterlijke maatregel op lasthebber	318
B. Type 2: lastgeving eindigt niet bij toepassing van buitengerech-telijke of rechterlijke maatregel op lasthebber	319
Afdeling VII. Rechterlijke beslissing tot beëindiging	319
Afdeling VIII. Besluit	320

DEEL IV.

BESLUIT

Hoofdstuk I.

Verhouding autonomie-bescherming in de lastgevingsregimes van de onderzochte rechtsstelsels 325

Afdeling I. Overkoepelende typologie 325

Afdeling II. Type 1: focus op autonomie van de kwetsbare meerderjarige . . 326

Afdeling III. Type 2: balans tussen autonomie en bescherming van de kwetsbare meerderjarige.	327
Afdeling IV. Type 3: focus op bescherming van de kwetsbare meerderjarige.	330

Hoofdstuk II.

Voorstel voor een gebalanceerd regime van buitengerechtelijke vermogensbescherming via lastgeving.	333
--	------------

Afdeling I. Algemeen.	333
Afdeling II. Verhouding tussen het bijzondere lastgevingsregime en het gemene recht.	334
Afdeling III. Verhouding tussen lastgeving en andere beschermingsmaatregelen.	335
Afdeling IV. Vorm van de lastgeving.	336
Afdeling V. Inhoud van de lastgeving.	336
§ 1. Hoedanigheid van de lasthebber.	336
§ 2. Bevoegdheden van de lasthebber.	337
Afdeling VI. Registratie van de lastgeving.	338
Afdeling VII. Inwerkingtreding van de lastgeving.	339
Afdeling VIII. Invloed van de lastgeving op de handelingsbekwaamheid van de lastgever.	341
Afdeling IX. Rechten en plichten van de lasthebber.	343
Afdeling X. Controle op de uitvoering van de lastgeving.	344
Afdeling XI. Beëindiging van de lastgeving.	345

Hoofdstuk III.

Samengevat: krachtlijnen van het onderzoek.	347
---	------------

<i>Bibliografie.</i>	<i>351</i>
---------------------------	------------

